

ŠKOLNÍ PLÁN MOBILITY

Název: Základní škola Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8

Adresa: U Zásobní zahrady 2445/8, 130 00 Praha 3

IČO 70845883

Pracovní tým:

Mgr. Dagmar Rosecká, ředitelka školy

Mgr. Pavla Ročárková, zástupkyně ředitelky školy

Mgr. Ivana Hanus a Vlasta Eidernová, členky školské rady za rodiče

Mgr. Blanka Klimešová, koordinátorka projektu Bezpečné cesty do školy

Ing. arch. David Pfann, dopravní projektant

Mgr. Ondřej Rut, místostarosta Městské části Praha 3, zastupitel Městské části Praha 3, od listopadu 2023 radní pro dopravu

Kpt. Ing. Šimon Zdvořák, dopravní komisař PČR

Ing. Lukáš Pirkel, vedoucí odboru dopravy Prahy 3

Ing. Martin Havelka, odbor dopravy MHMP

Ing. arch. Jan Kadlas, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Ing. Ladislav Štědrý, Technická správa komunikací

Popis školy a dopravní situace

Základní škola Zahrádka (dále jen ZŠZ) je **speciální základní škola** vzdělávající žáky s těžkým kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra. Jejím zřizovatelem je Hlavní město Praha, škola **není spádová**. Docházejí do ní děti z celého území Prahy, ale i ze Středočeského kraje. Školní vzdělávací program je zpracovaný dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální, díl 2.

Škola velmi úzce spolupracuje s denním stacionářem - Integrovaným centrem Zahrada (dále jen ICZ), v jehož budově sídlí a s jehož pracovníky se na péči o děti podílí. ZŠZ a ICZ spolu pod jednou střechou fungují již více než 25 let a vhodně se tak doplňují v oblasti zajištění komplexní péče o děti s těžkým zdravotním znevýhodněním. Zřizovatelem ICZ je Městská část Praha 3 a je registrovaným poskytovatelem sociální péče pro děti a mládež s kombinovaným postižením.

Vzhledem k závažnosti zdravotního postižení všech žáků školy je jejich aktivní účast v projektu jen velmi těžko realizovatelná. O to více na bezpečném okolí školy záleží pedagogům, pracovníkům stacionáře a také rodičům.

ZŠZ navštěvuje až 40 žáků ve věku 6 – 18 let. Všichni žáci mají těžké kombinované postižení nebo poruchy autistického spektra. Jejich mentální postižení je minimálně ve středním, ale častěji v těžkém až hlubokém stupni. K tomu se přidružují postižení tělesná, která přinášejí výrazné pohybové obtíže, více než polovina žáků se pohybuje na vozíku či kočárku. Dalšími přidruženými vadami pak jsou zraková či sluchová postižení. Toto vše velmi zásadním způsobem odlišuje Základní školu Zahrádka a Integrační centrum Zahrada od škol běžného typu. Kombinace zdravotních znevýhodnění žáky natolik oslabuje, že nemohou do školy cestovat sami a po celou dobu plnění školní docházky jsou závislí na doprovodu dospělé osoby.

Budova ZŠZ a ICZ se nachází v relativně klidné vedlejší ulici v oblasti širšího centra Prahy. Kromě školy se ve stejné ulici ještě nachází mateřská škola, soukromá mateřská škola a soukromé jesle. Výčet objektů doplňuje jeden menší kancelářský komplex a tři rodinné vily. Problémem je skutečnost, že ve špičkách projíždí ulicí značné množství aut a pohyb chodců není ani komfortní, ani bezpečný.

Samotná budova stacionáře, kde je provozována i vlastní činnost školy, je dvoupatrový dům se zahradou. Žáci do budovy vstupují brankou a hlavním vchodem z ulice U Zásobní zahrady. Ráno začíná provoz v 7 h, odpoledne končí v 17 h. Žáci jsou rozděleni do šesti kmenových tříd.

Hlavním městem Praha projede každý den velké množství aut, městskou část Žižkov nevyjímaje. Žáci školy jsou z větší části na dopravě automobilem z mnoha důvodů závislí. Na území Prahy 3 bydlí v současné době jen 7 žáků, ostatních 32 dojíždí z jiné městské části, případně ze Středočeského kraje. Ke škole vedoucí úzká ulice se špatnými či místy chybějícími chodníky se tak stává pro chodce přímo nebezpečnou. Obzvláště zranitelný účastník provozu je pak člověk s těžkým zdravotním znevýhodněním, což bohužel mnohým projíždějícím řidičům vůbec nedochází.

Vyhodnocení mapování, dotazníkového šetření a dopravního průzkumu v okolí školy

Přihlášení do projektu Bezpečné cesty do školy (dále jen BCŠ): únor 2022

Realizace mapování a upraveného dotazníkového šetření: duben - květen 2022

Prezentace výsledků mapování nebezpečných míst a výsledků dopravního šetření: květen 2022

Realizace dopravního průzkumu v okolí školy: červen 2022

Prezentace projektanta a představení prvních návrhů řešení: listopad 2022

Informace získané pomocí mapování a dotazníkového šetření škola získala díky vysokému zapojení rodičů a pracovníků obou institucí (ZŠZ a ICZ). Výsledkem je vzácná shoda na dvou

hlavních **nebezpečných a bariérových místech** a na několika dalších v bezprostředním okolí školy. Práce s mapou se zúčastnilo více než 30 osob.

Nebezpečné místo č. 1: prostor před vstupem do školy

Nebezpečné místo č. 2: ulice U Zásobní zahrady v celé své délce

Další **nebezpečná místa 3 – 10** jsou místa v blízkém okolí školy.

Místo č. 3: úsek před garážemi v ulici U Zásobní zahrady (zcela chybějící chodník)

Místo č. 4: zatáčka z ulice U Zásobní zahrady do ulice Na Parukářce (velmi šikmý chodník)

Místo č. 5: přecházení chodců z ulice Na Parukářce do ulice Jana Želivského (u cukrárny)

Místo č. 6: bariérový a nebezpečný vchod do parku na západní straně ulice U Zásobní zahrady

Místo č. 7: travní pás Červená skála (mezi ulicemi Na Parukářce a Jeseniova)

Místo č. 8: ulice Na Parukářce k odbočce do ulice U Zásobní zahrady

Místo č. 9: chybějící chodník mezi ulicemi Olšanská a Pitterova (směrem k Xbowlingu)

Místo č. 10: místo pro kontejnerové stání u školy

Nebezpečná místa byla potvrzena i ze strany MŠ U Zásobní zahrady a MŠ Paleček.

Dopravní průzkum byl pro účely získání potřebných informací pro naši školu upraven koordinátorkami projektu BCŠ a rozeslán jako online dotazník všem rodičům a zaměstnancům. Ve stanovené lhůtě byly dotazníky zodpovězeny 19 respondenty (ze 40 rozeslaných).

Dotazník pro rodiče obsahoval tyto otázky:

- Jak daleko od školy bydlíte?
- Jaké jsou pohybové dovednosti vašeho dítěte?
- V jaké oblasti má vaše dítě handicap?
- Jak se vaše dítě dopravuje do školy?
- Jakým problémům čelíte při pohybu s dítětem v okolí školy?
- S jakými problémy se setkáváte u školy při vystupování z auta nebo nastupování do něj?
- Jak hodnotíte prostranství přímo před školou? Jaké změny byste zde uvítali?
- Chcete k tématu cesty svého dítěte do školy a ze školy ještě něco doplnit nebo upřesnit?

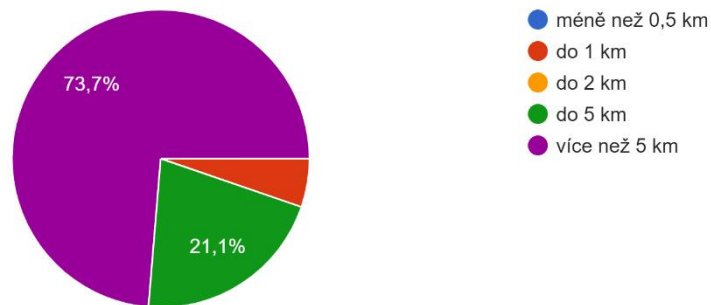
Výsledky dotazníkového šetření pro rodiče

19 odpovědí (školu navštěvuje 40 dětí, jedná se tedy o necelou polovinu respondentů)

Většina (94 % rodin) bydlí 5 a více km od školy.

Jak daleko od školy bydlíte?

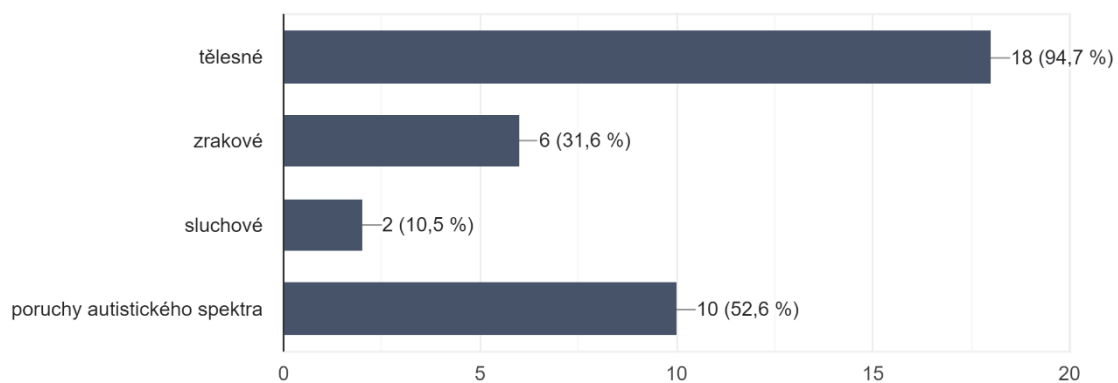
19 odpovědí

Školu navštěvují žáci s kombinovaným postižením, kromě hanciapu v mentální oblasti mají tělesné, zrakové či sluchové postižení, často také poruchy autistického spektra. Děti jsou převážně odkázány na invalidní vozík, případně kombinují chůzi na krátkou vzdálenost s jízdou na vozíku či kočárku.

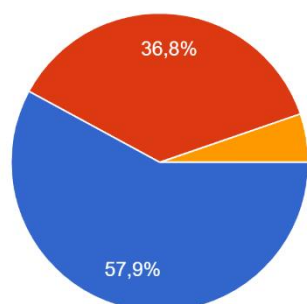
V jaké oblasti má vaše dítě handicap (můžete zvolit více možností):

19 odpovědí

Jaké jsou pohybové dovednosti vašeho dítěte?

19 odpovědí

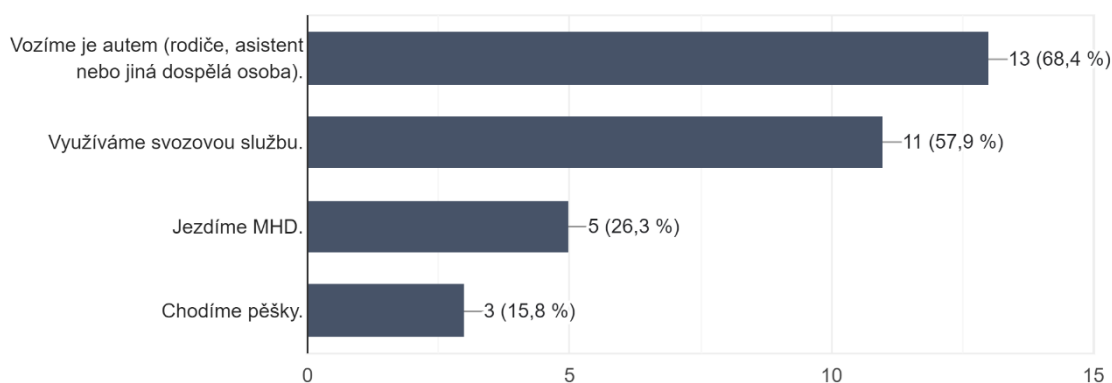

- Dítě cestuje výhradně na vozíku či v kočárku.
- Dítě střídá chůzi (na krátkou vzdálenost s dopomocí dospělého) s jízdou na vozíku či v kočárku.
- Dítě je zdatný chodec.

Rodiče mohli zvolit více možností, jak s dětmi cestují do školy. Jen v jednom případě se dítě dopravuje pěšky, ostatní rodiče kombinují dopravu vlastním autem, využití svozové služby a MHD, přičemž doprava MHD se objevila jen v 5 případech (26 %). Při cestách MHD rodiče používají zastávku Biskupcova.

Jak se vaše dítě dopravuje do školy (můžete zvolit více možností)?

19 odpovědí

Dotazník pro zaměstnance obsahoval tyto otázky:

- Jak často chodíte s dětmi ven?
- Jak velká je skupina, kterou doprovázíte?
- Jak často asistujete při nastupování nebo vystupování z auta?
- Jaké problémy vnímáte při chůzi s dětmi v okolí školy?
- Jaké problémy vnímáte při asistenci s nastupováním a vystupováním?
- Chcete ještě něco dodat k dopravní situaci v okolí školy?

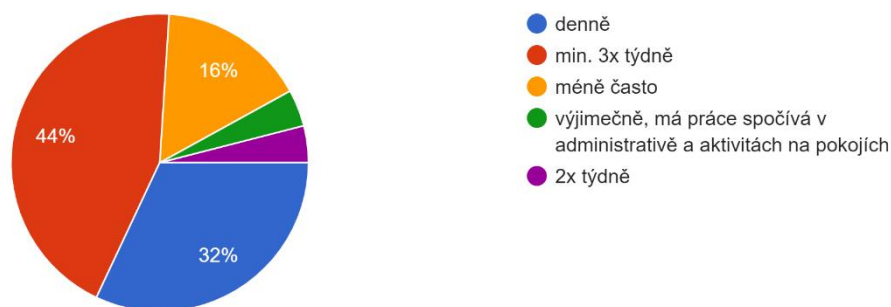
Výsledky dotazníkového šetření pro zaměstnance

Dotazník vyplnilo 26 zaměstnanců (ZŠZ a ICZ)

Pedagogové se s dětmi často pohybují v okolí školy, 76 % alespoň 3 x týdně. Většinou doprovází menší skupiny dětí, nejčastěji 2 až 3 děti. Často také asistují při vystupování a nastupování. Všichni pedagogové (100 %) vnímají stav ulice U Zásobní zahrady jako nevyhovující: úzký a šikmý chodník s výmoly a nerovnostmi, sloupy na chodníku a přerostlá zeleň znemožňují jít vedle dětí, chybí bezbariérové úpravy, auta projíždějí rychle.

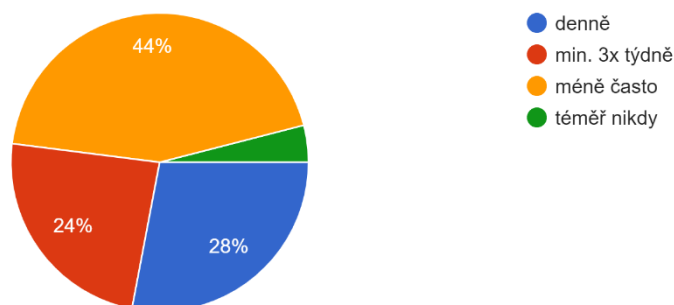
Jak často chodíte s dětmi ven?

25 odpovědí

Jak často asistujete při nastupování nebo vystupování z auta?

25 odpovědí

Popis školy ve vztahu k aktivní mobilitě

Vzdálenost školy od místa bydliště žáků:

- v Městské části Praha 3 bydlí 7 žáků
- v ostatních městských částech hlavního města bydlí 27 žáků
- ve Středočeském kraji bydlí 6 žáků

Poněvadž do školy dojíždí žáci z celé Prahy i ze Středočeského kraje, většina se pohybuje jen pomocí invalidních vozíků či kočárků, jejich kognitivní schopnosti neumožňují samostatnou cestu do školy a vzhledem ke vzdálenosti školy od místa bydliště, **je** (a s největší pravděpodobností i nadále bude) **dovážení dětí autem převažujícím způsobem dopravy do školy**. Žák je přivážen zpravidla jedním z rodičů, řada z nich ale v poslední době využívá svozovou službu společnosti Bezba, která je součástí Pražské integrované dopravy a její fungování je podporováno ze strany Magistrátu hlavního města Prahy. Výhodou cestování se společností Bezba je fakt, že v jednom autě může přijíždět i více žáků najednou. Stávající kapacity přepravní společnosti nejsou v současnosti zcela dostačující. Rodiny, které bydlí v nejbližším okolí a do školy přicházejí s dětmi pěšky (nebo je přivázejí na kočárku), každodenně bojují s neutěšeným stavem chodníků v celé délce ulice i na navazujících trasách k nejbližším zastávkám městské hromadné dopravy (dále jen MHD).

Snaha zlepšit pěší dostupnost školy a bezpečný pohyb chodců v ulici není směřována jen na ranní a odpolední hodiny, tedy na časy příchodů a odchodů žáků ze školy, ale i na **podporu pohybu žáků s pedagogy školy a pracovníky stacionáře** během celého školního roku. Na konci ulice U Zásobní zahrady je vstup do parku Parukářka, v okolí jsou i další vhodné lokality pro rozvoj pohybových a sociálních dovedností žáků. Pro získávání nových sociálních dovedností je velmi vhodné naučit děti zvládnout návštěvu cukrárny, obchodu, osvojit si cestu tramvají či autobusem, zvládnout změnu prostředí a rozumět situaci, ve které se nově ocitají.

Popis cílů, kterých chceme dosáhnout

Hlavním cílem a motivací, proč jsme se do projektu přihlásili, byla **snaha dosáhnout opravy chodníku a silnice**, zpomalení rychlosti projíždějících automobilů, zvýšení celkové bezpečnosti pohybujících se chodců v délce celé ulice a v místě před vstupem do školy, případně na vytypovaných místech realizovat vhodné bezbariérové úpravy a posouzení vhodnosti zjednosměrnění ulice. Cílem je podpora rodičů využívat pro cesty dětí do školy služeb přepravní společnosti.

Plán na 2 roky

- a) osvětové a vzdělávací aktivity, kampaň Pěšky do školy atd.
- b) opatření podporující aktivní dopravu do školy (stojany, úložné prostory atd.)
- c) péče o okolí školy

d) průběžné sledování stavu stavebních návrhů dopravní studie a komunikace s MČ

a) Osvětové a vzdělávací aktivity, kampaň **Pěšky do školy**

I do výuky žáků s těžkým kombinovaným postižením lze vhodným způsobem za použití odpovídajících metod začlenit **nácvik bezpečného pohybu** před školou a v okolí školy a základy dopravní výchovy. Více než teorie je zde vhodná projektová výuka, prožitek vlastní zkušenosti, zážitek z konkrétní akce.

Škola se každoročně zapojí do kampaně **Pěšky do školy**. Zaměstnanci školy připraví aktivity, kterými se vhodným způsobem budou moci zapojit všichni žáci úměrně svým kognitivním schopnostem.

Kromě navázané spolupráce s místní samosprávou bychom rádi pokračovali i ve **spolupráci** s oběma mateřskými školami. Během pracovních dnů školního roku je pro veřejnost otevřená a přístupná zahrada stacionáře, kterou mohou využívat i děti z mateřských škol. V případě zájmu budeme aktivity v rámci kampaně Pěšky do školy realizovat společně s oběma MŠ. Nejbližší instituce a sousedy z okolí pozveme na akce typu odpolední zahradní slavnost apod.

Ve spolupráci s ICZ bude na plot umístěna **vývěska s informacemi** o škole a o stacionáři, aby kolemjdoucí získali představu o naší činnosti.

b) Opatření podporující aktivní dopravu do školy (stojany na kola, úložné prostory atd.)

Vedení školy bude podporovat **aktivní způsob dopravy** v řadách zaměstnanců, bude udržovat nastavené zázemí pro cestování do práce na kole, společně s ICZ bude monitorovat vhodnost stávajícího místa pro bezpečné uložení jízdních kol. Rodiče již nyní mohou ve škole během dne nechávat vozík či kočárek, na kterém dítě přijíždí do školy a ze školy.

Podpora **aktivního pohybu žáků s pedagogy** během celého školního roku – na zahradě, v blízkém okolí školy, při cestování po Praze, při účasti na vícedenních výletech mimo Prahu. Co nejčastější pohyb žáka coby chodce či jízda na invalidním vozíku nebo kočárku v doprovodu dospělého je v podstatě prevencí sociální izolace žáka s postižením. Žák, přesouvající se výhradně autem, nezná okolí, kde žije a chodí do školy. Vzhledem ke snížené schopnosti vyhodnotit rizika se tak nemá kde naučit správně odhadnout skutečnost a osvojit si základy bezpečného pohybu v dopravním provozu.

Zajistíme a vybavíme žáky a pedagogy aktivními **bezpečnostními prvky**, jako jsou vesty, pásky, odrazky apod.

c) Péče o okolí školy

Budeme průběžně sledovat **stav prostranství** před školou. V případě nutnosti zajistíme úklid chodníku a údržbu přerůstající zeleně. V případě, že se zeleň, která výrazně zasahuje do prostoru chodníku, nachází na cizím pozemku, upozorníme vlastníka nebo správce na potřebu

údržby. Podobně budeme sledovat údržbu zeleně mezi ulicemi Olšanská a Pitterova, kde došlo k odstranění keřů a je přislíbeno doplnění pěšího koridoru. Dále budeme provádět monitoring pořádku na stanovišti kontejnerů.

Před školou jsou vyhrazená parkovací místa pro rodiče žáků a auta svozové služby, které zajišťují dopravu dětí do a ze školy. Budeme sledovat, zda tato místa nejsou využívána neoprávněně a na případné porušení upozorňovat. Zároveň budeme apelovat na zaměstnance a externí spolupracovníky, aby nevyužívali místa přímo před vstupem do budovy, která by měla zůstat vyhrazena pro dopravu žáků a klientů.

d) Průběžné sledování stavu stavebních návrhů dopravní studie a komunikace s MČ

Výstupem projektu je dopravní studie, která je dostupná na stránce školního projektu: <https://peskymestem.cz/skola/zs-zahradka/>. Návrhové situace dopravní studie byly projednány s MČ Praha 3, která o jejich realizaci zažádala hl. m. Prahu v únoru 2023. Naše škola bude stav realizace průběžně sledovat, případně o projektu dále diskutovat s odpovědnými úřady.

Návrhy se týkají tří míst v ulici U Zásobní zahrady:

- předprostor školy
- křižovatky U Zásobní zahrady x Na Parukářce (u parku Parukářka)
- křižovatky U Zásobní zahrady x Na Parukářce x Jana Želivského

Dopravní studie předkládá jak návrhy na řešení uvedených míst separátně v různých etapách, tak komplexní návrh na stavební rekonstrukci celé ulice U Zásobní zahrady.

Studie navrhuje také zřízení pěšího koridoru mezi ulicemi Olšanská a Pitterova.

Revize a aktualizace naplánována ke dni: 1. 3. 2028

V Praze dne 1. 3. 2023

Mgr. Dagmar Rosecká, ředitelka školy